

Kvalita ovzduší v novém zákoně o ochraně ovzduší

Jana Šestáková
Odbor ochrany ovzduší
Ministerstvo životního prostředí

Kvalita ovzduší v novém zákoně o ochraně ovzduší

Změny – důvody

- přijetí směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu
- nefunkčnost programů ke zlepšení kvality ovzduší
- nevyhovující kvalita ovzduší i přes to, že jsou plněny emisní limity a technické požadavky na zdroje
- optimalizace krátkodobých plánů ke zlepšení kvality ovzduší (smogové regulační systémy, akční plány)

Přijetí směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu

- Spojuje a reviduje: rámcovou směrnicí 96/62/ES, dceřinné (99/30/ES, 2000/69/ES, 2002/3/ES), rozhodnutí 97/101/ES)
- Sledování a vyhodnocování suspendovaných částic PM_{2,5}
- Nové pojmy a limitní hodnoty:
 - průměrný ukazatel expozice PM_{2,5} (pro ověření plnění)
 - maximální expoziční koncentrace PM_{2,5} (20 µg.m⁻³;2015)
 - národní cíl snížení expozice PM_{2,5} (% snížení AEI, 2020)

Přijetí směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu

Nový zákon

- národní cíl snížení expozice $PM_{2,5}$ – definice, Národní program snižování emisí ČR (hodnota stanovena jako cíl kvality ovzduší)
- maximální expoziční koncentrace $PM_{2,5}$ – hodnota + lhůta v zákoně
- imisní limit $PM_{2,5}$ – $25 \mu g \cdot m^{-3}$, 2015

Přijetí směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu

Posuzování úrovní znečištění

- suspendované částice $PM_{2,5}$ – požadavky na počty a umístění měřících stanic
 - počty PM_{10} a $PM_{2,5}$ se neliší více než 2x
 - stanice pro měření úrovní průměrného ukazatele expozice
- ostatní ZL –beze změny, prováděcí právní předpis

Nefunkčnost programů ke zlepšení kvality ovzduší

- Na základě dosavadních zkušeností s PZKO zpracovanými dle zákona č. 86/2002 Sb. => nutná změna (vliv na zlepšení kvality ovzduší minimální)

Nový zákon:

- programy zpracovává MŽP ve spolupráci s KÚ
- obecná část – emisní a imisní analýza, scénáře vývoje, opatření, harmonogram realizace, indikátory, odpovědné orgány
- závazná část - vydává se vyhláškou, obsahuje emisní stropy (pro území a kategorie zdrojů)

Nevyhovující kvalita ovzduší

- Z důvodů nevyhovující kvality ovzduší může orgán ochrany ovzduší změnit nebo zrušit již vydané povolení
- Povolování zdrojů - kompenzační opatření

Pokud by provozem zdroje došlo k překročení IL (nebo je IL v dané lokalitě již překračován), lze zdroje povolit pouze při současném uložení opatření, která zajistí minimálně zachování dosavadní úrovně znečištění

Zejména technická opatření ke snížení emisí u stávajících stacionárních zdrojů

- Mobilní zdroje - povolení k umístění stavby pozemní komunikace

Krátkodobé plány ke zlepšení kvality ovzduší

- Smogové regulační systémy a akční plány podle současného zákona nahrazeny akčními plány
- akční plány se vypracují v zónách/aglomeracích pro případy překračování varovných prahových hodnot (resp. zvláštních imisních limitů)
- způsob vydání: opatření obecné povahy
- krátkodobá (dlouhodobě neudržitelná opatření)
- lhůty k provedení opatření

Krátkodobé plány ke zlepšení kvality ovzduší

- Možnost omezit:
 - stacionární zdroje o tepelném příkonu do 200 kW
 - mobilní zdroje
- V povolení pro stacionární zdroje dle přílohy zákona stanoveny zvláštní podmínky provozu v průběhu doby trvání akčního plánu
- NO_2 , SO_2 , PM_{10} , O_3

Vyhodnocování úrovně znečištění

Limitní hodnoty

- přílohy zákona
- imisní limity, zvláštní imisní limity
 - pro stávající polutanty i $PM_{2,5}$
 - různá míra závaznosti (nesmí být překročeny; nesmí být překročeny, pokud je to možné prostřednictvím běžně dostupných prostředků)
 - různé lhůty splnění
 - ochrana zdraví, ekosystémy a vegetace, troposférický ozón, TK, BaP
- maximální expoziční koncentrace $PM_{2,5}$

Vyhodnocování úrovně znečištění

Posuzování, vyhodnocování a řízení kvality ovzduší

- provádí se na území vymezeném zákonem:
 - zóny
 - aglomerace – typ zóny s počtem obyvatel > 250 000
- příloha zákona
 - aglomerace: Praha, Brno, Ostravsko- Karvinsko
 - zóny: Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko)

Děkuji za pozornost

Jana Šestáková
odbor ochrany ovzduší, MŽP
jana.sestakova@mzp.cz
tel. 267 122 541

